

ΑΝΕΥΡΕΘΕΝΤΕΣ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

Αριστουργήματα μαζί με άχρηστα.—Δύο πίνακες του Ροϋμπενς.—*Η χήρα και «ή σφαγή των αθώων».*—*Εικόνες του Ρέμπραντ και του Ρόμνεϋ.*—*Η περιπλάνησις του «ένταφιασμού» του Χριστού.*

Τελευταίως εις κάποιαν πόλιν της Νορμανδίας ανεκαλύφθη εις ένα δωμάτιον, όπου έτοποθετοῦντο τὰ άχρηστα του σπιτιου μία εικὼν του διασήμου ζωγράφου Ροϋμπενς, της οποίας ο κάτοχος κάποιος μικρέμπορος ουδεμίαν ιδέαν ειχεν περί της αξίας της. Η εικὼν αὐτή ήγοράσθη έσχάτως παρ' ενός Αμερικανου Κροίσου αντί 10,000 λιρών.

Εξ άφορμής της περιπετειας αὐτης του πίνακος του Ροϋμπενς Αγγλικὸν περιοδικὸν αναφέρει καὶ άλλας παρομοίας περιπτώσεις ανακαλύψεως αριστουργημάτων της τέχνης, τὰ οποια οί κάτοχοί των, μη γνωρίζοντες την αξίαν των, επώλησαν σχεδὸν για ένα κομμάτι ψωμί.

Οὕτω ο περίφημος πίναξ του Μιχαήλ Αγγέλου, «Η σφαγή των αθώων», ο οποῖος ήτο χαμένος από, εκατονταετηρίδων, εὔρεθη πρόδλίγων έτών εις την πολίχνην Κόμο της Ιταλίας υπό την κατοχήν μιᾶς χήρας, ή οποία ουτε καν έγνωριζε την αξίαν του πίνακος. Τὸν ειχεν ένεκα τούτου παραπεταμένον κάπου, μέχρις οτου τυχαίως έμαθεν οτι ή εικὼν ωφέλιετο εις τὸν χρωστήρα του διασήμου ζωγράφου της Αναγεννήσεως, καὶ την επώλησε κατόπιν, γε-

νομένης πλειοδοσίας, αντί 400.000 δραχμῶν.

Αλλη εικὼν του Ροϋμπενς, ή «Θεία δίκη», διεπιστώθη επίσης οτι επωλήθη εις την Ρέιμς εις κάποιον αρχαιοσυλέκτην αντί μόνον 2 λιρών! Όταν μετά τινα έτη ο άτυχῆς πωλητής έμαθε την αλήθειαν, έτραβούσε τὰ μαλλιά του δια τὸ πάθημά του. Ένας πίναξ επίσης του Ρόμνεϋ επωλήθη πρό 30 έτων εις δημοπρασίαν αντί δλίγων μόνων δολλαριων.

Ο πίναξ οὗτος κατόπιν υπέστη ανεκδιηγήτους περιπλανήσεις μέχρις οτου ανεκαλύφθη εις την Νέαν Υερσέη της Αμερικῆς μέσα σε κάποιον έδωδιμοπωλείον! Σημειωτέον οτι κατόπιν επωλήθη αντί 300000 δραχμῶν, αγορασθεις παρὰ του Μόργκαν.

Τὸ Αγγλικὸν περιοδικὸν αναφέρει ακόμη την περίπτωσιν μιᾶς εικόνος του Ρέμπραντ, ή οποία ανεκαλύφθη εις τὸ υπόγειον κάποιου παλαιοπωλείου των Παρισίων. Αλλὰ τὸ ρεχθρῶν περιπετειῶν έχει αναμφιβόλως ο περίφημος πίναξ του Τιτσιανου «Ο ένταφιασμὸς του Χριστου» έχων μήκος 16 ποδῶν καὶ πλάτος 7. Ο πίναξ οὗτος ανεκαλύφθη τυχαίως από τινος Άγγλου Ιεραποστόλου πρό 40 έτων μεταξὺ των Ίνδοαμερικανῶν του Μεξικου! Ο Ιεραπόστολος ήγόρασε τὸν πίνακα αντί ελαχιστου ποσου καὶ τὸν μετεπώλησεν κατόπιν εις Ν. Υόρκην. Η σημερινή του αξία υπολογίζεται οτι υπερβαίνει τὸ εκατομύριον.

Γ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ο κ. Γ. Μπανάος έπεράτωσε μαρμάρινον του Ιατροφιλοσόφου Πετρίστη άνδριάντα, οσας θά στηθῆ δαπάναις του Α. Λιβιεράτου έν τῇ έν Ληξουριῶ Πετρισιῶ σχολῇ. Ο τιμώμενος εὐσεγγέτης της σχολῆς παρίσταται καθήμενος επί έδρανου. Τὸ έργον θεωρεῖται έφάμιλλον του πρό του Πανεπιστημίου άνδριάντος του Κοραῆ.

— Ο γλύπτης κ. Γ. Αλεξανδρόπουλος προσεφέρθη να κατασκευάσῃ προτομήν του έν Αθήναις φονευέντος έν πολιτικῇ διαδηλώσει άποτάκτου λοχαγου Β. Βαλάκη, ίνα στηθῆ έν τῇ αίθουσῃ του Λαϊκου Πολιτικού ουλλόγου.

— Απεφασίσθη να πραγματοποιηθῆ συντόμως ή άνέγερσις του άνδριάντος του Παλαιῶν Πυτρῶν Γερμανου εις Καλάβρυτα. Η Βουλή έθεσεν την συνδρομήν της εκ 10.000 δρ. εις την διάθεσιν της Έπιτροπῆς.

— Εις την αίθουσαν Geo έξετέθη πρός πώλησιν αντί 20,000 δρ εικὼν μεγάλου μεγέθους παριστάσα θηρευτικὴν σκηνήν, επίθεσιν κινῶν κατὰ κάπρου, έρ-

γον αθθεντικὸν του μεγάλου Φλαμανδου ζωγράφου Francois Snyders (1579—1657).

— Ο κ. Γ. Βώκος έξέθεσεν έν Χίφ οπου μετέβη πρό τινος, εις την αίθουσαν του Ομιλου των Φιλοτέχνων σειρὰν πινάκων του, ον οί πλείστοι ήγοράσθησαν. Συγχρόνως έκαμε καὶ φιλολογικὴν διάλεξιν.

— Αφίχθη εκ Ρουμανίας ο Έλλην ζωγράφος κ. Κίμων Λόγης. Προσεχώς θά διοργανώσῃ έκθεσιν των έργων του τὰ οποια εἶνε προσωπογραφίαι καὶ τοπεία καὶ εις ή καίτοι σπουδάσας έν τῇ ξένη κατάρθωσε να προσδώσῃ την Έλληνικὴν του ψυχὴν. Οί πίνακες του έξετιμήθησαν εὐμενῶς υπό αὐστηρῶν κριτικῶν.

— Κατηρτίσθη έπιτροπή εκ των κ. κ. Ράδου ως προέδρου, Η. Κοντογιάννη υποστρατήγου, Αθ. Βουζάκη, Ν. Βότση πλοιάρχου, Γ. Τυπάλδου, Γ. Καραϊσκάκη πρώην βουλευτου καὶ του Προέδρου της κοινότητος Σαλαμίνας καὶ παρεδόθη εις αὐτήν τὸ εκ 40,000 δρ. εκ έδρανου ποσόν πρός άνέγερσιν μνημείου εις τὸν Καραϊσκάκην έν Σαλαμίνι, οπου ειχε ταφή καὶ οθεν τὰ οσῶ του μετεφέρθησαν εις Φάληρον οπου έπεσε μαχόμενος. Η έπιτροπή συμπληροῦσα τὸ ποσόν, θά

ΜΟΥΣΙΚΗ

ἐπιμεληθῆ τῆς ἀνεγέρσεως. Βραδύτερον ἐπιτίθεται νὰ ἀνεγερθῆ καὶ μέγας χάλκινος ἐφιππος ἀνδριάς τοῦ στρατηγού τῆς Ροῦμῆς καὶ ἐν Ν. Φαλήρῳ.

— Τὴν 25 Μαρτίου 1917 εἰς τὴν εἴσοδον τῶν γραφείων τοῦ 1ου Πεζ. Συντάγματος ἀπεκαλύπτετο ὡραία μαρμαρίνη προτομὴ εἰς φυσικὸν μέγεθος τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἔργον τοῦ Ἀθηναίου γλύπτου κ. Γεωργ. Δημητριάδου, ὑπηρετοῦντος τότε εἰς τὸ ἄνω σύνταγμα. Ὅτε ἦλθε ἡ Προσωρινὴ Κυβέρνησις Θεσσαλονίκης διετάχθη ἡ καταστροφή τῆς, πρὸς τοῦτο δὲ συνέστη ἐπιτροπὴ τῶν ἀξιοσημειωθῶν, ἀλλ' αὕτη τὴν ἀπέκρυψεν εἰς ἐν ὑπόγειον τοῦ 1ου Συντάγματος. Ἦδη ἐγένετο ἡ ἐκκοκαρὴ τῆς ἐκ τῆς γῆς εἰς βιάδος τριῶν μέτρων καὶ ἀνεστηλώθη ἡ προτομὴ εἰς τὴν προτέραν θέσιν τῆς, παρουσίᾳ ἐνὸς λόγου.

— Ἐπίσης εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνεστηλώθη ἡ προτομὴ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἔργον τοῦ αὐτοῦ καλλιτέχνου.

— Ἐκ τοῦ ἐν Σπάρτῃ Ἡρώου τῶν Λακωνῶν εἶχε καταστραφῆ ἐπὶ τοῦ πρώην Καθεστῶτος ἡ ἐν αὐτῷ ἀνάγλυφος κεφαλὴ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἦδη παρηγγέλθη νὰ χυθῆ ἐκ χρυσοῦ ἡ μορφὴ τοῦ βασιλέως καὶ τοποθετηθῆ εἰς τὴν ἀρχικὴν θέσιν.

— Ἐν Γενεύῃ τὴν 1 Ἰανουαρίου (ν. η) ἀνοίγει διεθνῆς καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις, εἰς ἣν ἐκλήθησαν νὰ μετάρχουν καὶ οἱ Ἕλληνες καλλιτέχναι. Οἱ τοὶ θὰ στείλωσιν ἔργα, ἐὰν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἀναλάβῃ τὰς δαπάνας τῆς ἀποστολῆς τῶν καὶ συνάμα τὴν ἐξασφάλισιν τῶν.

— Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τοῦ Συνδέσμου τῶν Καλλιτεχνῶν ἀνεβλήθη πάλιν, διὰ τὴν ἀνοίξιν. Θὰ γίνῃ εἰς τὸ Ζάππειον.

— Εἰς τὸ διεθνὲς Φθινοπωρινὸν Σαλὸν τῶν Παρισίων τρεῖς Ἕλληνες καλλιτέχναι ἀντιπροσώπευσαν τὴν Ἑλλ. Τέχνην μὲ ἔργα εἰσημενέστατα χρισθῆναι ὑπὸ τῶν ξένων. Εἶνε δὲ οὗτοι, ὁ ζωγράφος κ. Κογεβίνας ἐκδέτων ἀποψιν τῆς Κωνσταντινῆς, ὁ γλύπτης κ. Α. Σῶχος τοῦ ὁποίου ἰδιαιτέρως ἤρρεσεν ἡ «Ἀθηναία» εἰς ἣν ἀκολουθεῖ τὴν κλασικὴν παράδοσιν μὲ κάποιον ὁμως μοντερνισμόν ἀλλ' ἀπηλλαγμένον πάσης ὑπερβολῆς καὶ ὁ γλύπτης ἐπίσης κ. Ἀπαρτόγλου, μαθητῆς ἀκόμη, ἐκδέτων μίαν κεφαλὴν ἀρχετὰ καλὴν, καὶ μίαν statuette, εἰς ἣν φανερώνει τὸν ἐπηρεασμὸν νεοεὐρισμοῦ ἐπικινδύνου.

— Κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀναβληθεισῶν ἐξετάσεων τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἀπενεμήθησαν τὰ ἑξῆς βραβεῖα.

Τάξις γ' Ἀτίμητος 1ον βραβεῖον Κόκκινος 2ον. Τάξις δ' Ρουσσῆς 1ον, Πολυχρονίδου 2ον. Τάξις ε' Κοκοτσάκης 1ον, Γερμενῆς 2ον. Τάξις στ' Παλαδινὸς 1ον, Σίβιος 2ον. Τάξις ζ' Ἀντωνόπουλος 1ον, Παρασκευῆς 2ον.

— Συνεστήθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ.κ. Μ. Γερούλιανου, ὡς προέδρου, Ἀντ. Βαλλέτα, Γ. Μάντακα, Π. Κουραβέλου, Γρ. Εἰδοτρατιάδου διευθυντοῦ τοῦ «Σκρίπ» Κ. Χαιροπούλου διευθυντοῦ τοῦ «Χρόνου» Σ. Ρακοπούλου, Πέτρου Κανάκη, Ἰωάν. Πρωτοπαπᾶ γυμνασιάρχου, Κ. Ζηοῖου καθηγητοῦ, Α. Φωτιάδου, Παναγ. Τζινη, Ἠλ. Χατζηανδρέου ἐρέτου, Κορόλου Φίξ, Ἰωάν. Κανελλοπούλου, Γ. Ἀρτίκη, Χρ. Τζολίνα, Θ. Τατάκη καὶ Κ. Πεζοπούλου ὡς μελῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδόθη ἡ ἀδεία ὅπως μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1921 συλλέγῃ ἔργα τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ δι' ὑποεπιτροπῶν παρ' αὐτῆς συνιστωμένων ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἐν Ἀθήναις ἀνδριάντος τοῦ Ἰωνος Δραγούμη ἐν ᾧ τόφῳ ἐφρονεῖται.

Ἡ μουσικὴ σαῖζὸν ἤρχισε μὲ τὴν δοθεῖσαν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» καλλιτεχνικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς τελειοποίησιν τοῦ ἐν Μιλάνῳ σπουδάζοντος βαθυφώνου κ. Χ. Ζαμάνου. Ἐφαλε μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν τεμάχια ἀπὸ τῶν «Ροβέρτον Διάβολον», τὴν «Ἑβραϊαν», τὸν «Λὸν Κάρολον» καὶ μονωδίαν ἐκ τοῦ «Simon Boccanera» τοῦ Βέρδη διὰ πρώτην φορὰν ἐκτελεσθεῖσαν ἐν Ἀθήναις. Ἡ φωνὴ τοῦ κ. Ζαμάνου, ἀρχετὰ ἰσχυρὰ ἔχει ἐξαιρετικὰ πλεονεκτήματα τέχνης. Ὁ βαρύτονος κ. Πρεδόρης ἐτραγουδῆσε Τραβιάταν, Κάρμεν καὶ τὸ «Ἐσένα ποῦ σ' ἀγαπήσα» τοῦ κ. Ξανθοπούλου, τὸ ὁποῖον ἤρρεσε πολὺ. Κατὰ τὴν συναυλίαν τοῦ κ. Ζαμάνου ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ὁ ἐξ Ἰταλίας ἀφιχθεὶς ἔξοχος ὀξοφώνος κ. Τζουζέπε Τζιωρτζι, ὁ ὁποῖος κατέπληξε μὲ τὸ θαυμάσιον μέταλλον τῆς φωνῆς του. Ἐτραγουδῆσε Κάρμεν, Ἀφρικιάναν, τὸ Ridi Pagliaccio, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπανέλαβε ὑπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας τοῦ κοιντοῦ, καὶ δύο ἄσματα ἐκτὸς προγράμματος. Ἡ φωνὴ τοῦ διανογῆς, συγχοινωνιστικῆ ἔχει μεγίστην ἔκτασιν καὶ ἔκφρασαν λυρικὴν καὶ δραματικὴν. Ἡ ἀναπνοὴ τεραστία. Τὸ θέατρον ἦτο μικρὸν διὰ νὰ περιλάβῃ μίαν τόσο μεγάλην φωνήν.

— Ὁ Ἄγγλος πιανίστας κ. Γουόλτερ Ροῦμπελ συνθέτης καὶ κάλλιστος ἐκτελεστῆς θὰ δώσῃ προσεχῶς συναυλίαν.

— Ὁ βαρύτονος κ. Σηρέλλης προσελήφθη εἰς τὸ Ἑλλ. Ὄδεδιον ὡς διδάσκαλος τοῦ ἄσματος.

— Ἀπέθανεν ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐπιζώντων στρατιωτικῶν μουσικῶν Ἰωσήφ Καίσαρης. Μετὰ τοῦ Σαίλερ ὑπῆρξαν οἱ διαμορφωταὶ τῆς Στρατιωτικῆς μουσικῆς, χάρις δὲ εἰς τοὺς κόπους τῶν ἀνεδείχθη αὕτη. Ὁ Ι. Καίσαρης συνέθεσε πολλὰ στρατιωτικὰ ἐμβατήρια, ἐπὶ μακρὸν χρόνον παιζόμενα καὶ ἄλλας συνθέσεις.

— Παρητήθη ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν κ. Καλομοίρης.

— Ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἀφίξις τοῦ διασημοῦ ἐκτελεστοῦ Ρίσελερ.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Κατὰ τὸ ταξιδίον του εἰς Ἡπειρον ἀνεῖρε ὁ κ. Κ. Ράδος τὸν τάφον τοῦ ποιητοῦ Βηλαρᾶ, εἰς τὴν κόμην Τσεπέλοβον—ὅπου ἀπέθανε—καὶ ὄχι εἰς Κέρκυραν ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν βιογραφίαν του—δὲν ἦτο ὁμως γνωστὸν ποῦ ἐπῆρχε ἀκριβῶς. Ἐξηκριβώθη ἤδη δι' ἐτάφη εἰς τὸ ἐκεῖ προαύλιον τοῦ Τσουφλείου, ἰδρύματος φιλανθρωπικοῦ. Ἦδη ἡ Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ εἰσαγγελία θὰ ἐντελιχθῶ ἀναμνηστικῶν πλάκῳ.

— Ὁ κ. Δημ. Γαζιάδης, υἱὸς τοῦ γνωστοῦ φωτογράφου, ἐπὶ ὀκταετιᾶν σπουδᾶσεν ἐν Γερμανίᾳ ἐξέθεσε εἰς τὸ ἀτελιέ του φωτογραφικὰ ἔργα του, ὧν μία σειρά ἐβραβεύθη ἐν Μονάχῳ τῷ 1916. Εἶνε ὅλα καλλιτεχνικώτατα, πρόσωπα καὶ τοπεῖα. Ὁ κ. Γαζιάδης εἶνε καὶ ἐκτελεστῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

— Ὑπερ τοῦ Ἱστορικοῦ καὶ Ἐθνολογικοῦ Μουσείου προσέφερε 1000 δρ. ὁ κ. Σταμ. Ἐμπειρίκος.

— Ὁ ἐταῖρος τῆς Γαλ. σχολῆς κ. Α. Ρουσὲλ ἔκαμεν ἐν αὐτῇ ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν περὶ Μιστρὰλ καὶ τοῦ ἡμετέρου Πολισμᾶ, συγκρίνας αὐτοὺς ὡς ποιητὰς καὶ καταδείξας τὰς ὁμοιότητάς των καὶ διαφοράς.

— Ἀπέθανεν ὁ ἀρχαιότερος τῶν καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σπουδῆων Μαγγίνας, ὀλογοφῆσας τῷ 1910, ὅτε ὀνομάσθη ἐπίτιμος καθηγητῆς. Εἶχε γράψῃ ἔκτενῃ μελέτην περὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν ὁ Ὀμηρος ἦτο τυφλός.